

Lektion i överlevnad

Oskar Johansson

”Kuba har klarat oljebrist, extremt väder och en ekonomisk kris. Kan de lära oss att göra detsamma?”

Det undrar Andrew Simms i en artikel i The Guardian 27 maj. Där rapporterar han från ett möte organiserat av NEF, New Economical Foundation i London under temat ”Att överleva kraschen”. Det handlade om Kubas påtvingna men konstfulla övergång från oljeberoendet.

Publiken surrade till, av överraskning, när en kvinna sa att Kubas svåra ekonomiska situation delvis berodde på en kriminell regering, tills de förstod att det var USAs hon menade.

Simms konstaterar att både Storbritannien och USA genomlever svåra ekonomiska tider. ”Men än så länge är det vi går igenom ingenting jämfört med det som Kuba har fått utstå de senaste två decennierna.” De var unikt utsatta, särskilt när sovjetblockets sammanbrott berövade dem i stort sett all handel, samtidigt som USA skärpte den omfattande ekonomiska krigföringen. Men oavsett detta konstaterar Simms att världen plötsligt finner Kuba intressant av andra anledningar. ”Likt en nervös spanare utskickad av truppen för att se vilka faror som väntar i nästa dal, har Kuba drabbats av en tredubbel kris – tre separata slag som nu närmar sig resten av världen.” En specialist på antikens Rom hade tidigare på dagen talat om att det märkvärdiga med det romerska imperiet inte var att det föll, utan att det upprätthölls så pass länge och Simms skriver: ”Och när man hör eviga predikningar om den olyckliga situation som dagens Kuba har försatts i, är det förvånansvärda inte den luggslitna ekonomin, utan det faktum att landet inte har fallit ihop i totalt kaos och blivit en förlorad stat.”

Ett av slagen när Sovjet gick i graven var förlusten av billig oljeimport, som Kubas ekonomi var beroende av för transporter och jordbruk. I paneldebatten beskrev Julia Wright, författare till *Hållbart jordbruk och matsäkerhet i en era av oljebrist*, hur en massiv satsning på organiska, småskaliga och grannskapsdrivna odlingar hjälpte till att förhindra en svältsituation. Dessutom höjdes folks allmänna hälsonivå, som i Storbritanniens under andra världskriget, av att människor åt nyttigare och rörde sig mer.

Ett annat problem som togs upp på mötet är det extrema väder som kommer bli vanligare som följd av den globala

uppvärmingen. Kuba ligger i de årliga karibiska orkanernas väg. Den andra talaren, kubanen Carlos Alfaro som länge var rådgivare åt olika FN-organ, berättade hur de blivit tvungna att planera för stora katastrofer och nödsituationer i ett land som lidit svår brist på drivmedel. Men med en kombination av centralplanering och lokal mobilisering lyckas man minimera dödsfall och få till stånd snabba återhämtningar även när stora orkaner träffar det lilla fattiga landet. Simms jämför detta med kaoset i New Orleans efter orkanen Katrina. Och när det gäller USAs ekonomiska blockad skriver han: ”För att kunna ana vad det innebär kanske vi måste föreställa oss något i stil med att den nuvarande ekonomiska krisen i Storbritannien och USA skulle pågå i 20 år.”

Och han konstaterar avslutningsvis att Kuba har utstått allt och överlevt. ”Det är inte ett perfekt land, men även efter oljebrist, klimatförändring och ekonomisk kris har det fortfarande ett imponerande sjukvårds- och utbildningssystem, och en sinnrik befolkning som framgångsrikt tacklar sina svårigheter.”

Källa: Guardian 27 May 2009

Foto Ove Litorell

STADSJORDBRUK FÖDER KUBA

Förra året levererade stadsjordbruken på Kuba mer än 1,5 miljoner ton grönsaker och rotfrukt, och 2009 förväntas det bli mer, efter att nya jordbruk öppnats i städerna. Nelson Campanioni på INIFAT, Forskningsinstitutet för tropiskt jordbruk uppgav att stadsträdgårdarna med organiskt intensivt jordbruk nu omfattar 9.400 hektar, som kommer att öka till 10.000. Huvudsyftet med denna jordbruksrörelse är att odla mat, läkeörter och blommor i städer och förorter

med ekologiska metoder som undviker kemiska gödnings- och bekämpningsmedel. Systemet omfattar mer än 4.000 större och mindre intensivodlingar där omkring 300.000 personer arbetar. Målet är att få kubanerna att äta 400 gram grönsaker och frukt om dagen. Med start 1997 finns nu dessa stadsjordbruk i alla kommuner och många har kommit nära målet.

Källa Prensa Latina 090522